

PALUPERA VALLA NOORED AASTAL 2011

Projektiasta:

- Nõuni kultuurimajja valmis noortetuba. Idee sai taotluseks Valgamaa Partnerluskogule juba aasta tagasi. Edukaks töövõtjaks osutus Evicon OÜ. Noored said päris oma tuba ise kujundada – sobitada vana uuega, kivi puiduga, valida sisustuse (köögimööbel ja seadmed). Ehitaja omapanusena saadi ka enamuse elektri- ja kanalisatsiooniuhendusi. Toetus ehitustöödele oli 4680 eurot, omaosalus 1560 eurot. Noortetuba avati valla noorte osalusel, mängiti lauamänge, õnnitleti, täideti kõhtu hea ja paremaga, tantsiti diskol.
- teostus MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Haljasalad korda kolmanda sektori teenustega!“. Valgamaa Partnerluskogu eraldas Leader-meetme kaudu kohaliku tegevusgrupi toetuseks 4,8 tuhat eurot, omaosalusena lisati 530 eurot. Soetati loodus- ja keskkonnakaitselise tegevuse edendamiseks, vabatahtliku abistamistöö toetamise ja tööõpetuse kasvatusliku osa propageerimise eesmärgil murutraktor John Deere X140 järelkäruga ja Respo haagis M310L 150 PLH. Haagis on rentimiseks kõigile soovijaile aastaringelt, murutraktori teenust saab tellida jälle 2012 hooajal. Tutvu reklaamiga <http://noored.palupera.ee/rent-teenused>.
- teostus MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse projekt „Hellenurme noortekeskuse ühistegevusteks vajaliku varustuse täiustamine ja ühistegemine“. Valgamaa Partnerluskogu eraldas Leader-meetme kaudu kohaliku tegevusgrupi toetuseks 4,8 tuhat eurot, omaosalusena lisati 540 eurot. Soetati noortekeskusesse teler alusel antenniga ja vardaga logolipp. Seega sai projekti ajendil konkursi kaudu Hellenurme noortekeskus endale ka vahva logo (autor Hellenurme noor, Willi Pastak ja kohendas Allar Oja). Ühisüritustena käidi 2-päevasel süstamatkal Vilsandi saarel, Puka noortega koos Viljandimaal paintballi mängimas ning Hellenurme mõisapargis toimus seiklusmäng Püha Elmo Tuled.
- 2011 aastal alustas MTÜ Avatud Hellenurme noortekeskus projektiga „Palupera valla noored teel aktiivsemaks vallakodanikuks toimiva koostöövõrgustiku kaudu“. Kodanikuühiskonna Sihtkapital eraldas 4,8 tuhat eurot, omaosalusena lisatakse 585 eurot. Projekti eesmärk on ärgitada noorte huvide järgimiseks erinevate sektoritevahelist koostööd. Noorsootööst teadlik sihtgrupp loob koostöövõrgustiku, mis tõstab kogu vallas noorsootöö kvaliteeti. 2011 aastal jõuti korraldada 4 erinevat koolitust, valmis noorte oma koduleht www.noored.palupera.ee, alustati valla noorsootöö arengukava 2012-2020 koostamisega. Tegevustega jätkatakse 2012.
- eelnev projekt ajendas aktiivseid noori ise tegema koostööd Eesti Noorteühenduste Liiduga, mis toetas noortevolikogude loomist teabe ja 190 eurogagi. Palupera vald panustas ise samaga lisaks. Ja novembrikuus 2011 asutatigi Palupera vallavolikogu juurde 9-liikmeline noortevolikogu. Esimeheks valiti Merily Viks. Palupera vallavolikogu kinnitas noortevolikogu põhikirja detsembris 2011.
- MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskuse kaudu teostus ka Palupera tüdrukute projekt „Telesaate külastus“. Valgamaa Partnerluskogu eraldas Leader noortemeetme kaudu 345 eurot Tallinna ETV telemaja külastamiseks, lisaks käidi ka batuudikeskuses Skypark. Omaosalus 39 eurot.
- Palupera valla noored osalesid Puka-Palupera noorte ühissuvelaagris. Soontagal, Saeveski puhkekeskuses augustikuus veedeti kolm sisutihedat ja õpetlikku laagripäeva.
- Palupera valla noored osalesid 5 päeva kestnud Võrtsjärve kalanduslaagris.
- Palupera valla noored osalesid juulikuus Valgamaa noortekeskuste suvekoolis. 3-päevane üritus toimus Annimatsi spordibaasis.

- Hellenurme noortekeskuse noorte eestvedamisel tehti algust Hellenurme ajalooliste võrkpalliplatside taastamistöödega. Jätkata soovitakse töödega 2012 aasta Teeme Ära talgupäeval.
- Nõuni noortetoa noored käisid jõulunäidendiga külas Kodijärve hooldekodus ja jõulukontserdiga Käopesa lastekodus, tähistasid iseseisvuspäeva, käidi külas Hellenurme noortel, korraldati lumememme MM 2011, kus kutsuti lumeks vormima vahvat ja lõbusat lasteraamatutegelast, tähistati kevadpühi, lastekaitsepäeva, sügise sünnipäeva, advente, vaadati ööfilme ja esineti vana-aasta lõpupeol. Nõuni noored käisid aasta jooksul veel ekskursioonil Tallinnas, õppereisil Ida-Virumaal ja külas Taheva lastesaanatooriumis. Korraldati ehete õpituba, laste jõulupidu, tehti käsitööd ja osaleti mälumänguturniiril ning heategevuslikus projektis „Cliniga küla särama!“.
- noorte vabatahtliku tegevuse ja omaalgatuse infopäev „Maailm mu tagaõu!“ toimus nii Palupera põhikoolis, Hellenurme noortekeskuses, kui ka Nõuni noortetoas.

Palupera põhikool osales mitmes projektis:

- kooli lastekoorile (16 lauljat) eraldas Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA 319,6 eurot T-särkide ostmiseks, et osaleda XI Laulu- ja Tantsupeol Tallinnas.
- „Teater maale“ – Kultuuriministeerium eraldas 432 eurot sõiduks Pärnu teatrisse Endla Astrid Lindgreni jutustuse järgi lavastatud muusikalise koguperelavastuse „Röövlitütar Ronja“ vaatamiseks.
- „Jõesed ja järved sügisel, nende olustik“ – projekti raames toimus lodjasõit Võrtsjärvel.
- „Veealune kari“ ja „Sissejuhatus täheteadusesse“ – planetaariumi programmid OÜ-lt Vaatepiir.
- „Inimese füsioloogia“ – projekti raames külastati vana anatoomikumi, toetas Valga Maavalitsus.

Valla huvitegevuses, kultuuri- ja spordielus osalemine, tunnustused:

- toimus VII Nõuni triatlon Nõuni järve ääres (ujumine-jalgrattasõit-jooks) ja tilluduatlon (rattasõit-jooks).
- jätkus traditsiooniline spordiüritus – küladevaheline jalgpalliturniir IV. Võitjaks tuli Palupera küla.
- kolmandat korda toimus valla suusapäev, koos vastlapäevaga. Tartu Maratoni rajal, Hellenurme TP juures oli kohal ka Suusabuss, lõpuks soe jook, supp ja vastlakuklid.
- üle-eestilise südamenädala raames toimus liikumispäev „Sinu sammud loevad“. Sammuti Palupera ja Hellenurme mõisate vahel.
- toimus Valgamaa esimese purjeklubi, Nõuni purjeklubi avaüritus Nõuni järvel. Uus hooaeg uueks tegevuseks Palupera vallas avatakse 2012 kevadel.
- jalgpalliklubi FC ELVA korraldamisel toimus Palupera staadionil jalgpalliturniir Palupera Cup VII 8 võistkonnaga, kus kodumeeskond saavutas seekord III koha. Palupera jalgpalliüritust toetas ka Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp. Rõngu Cup'ilt tulid Palupera noored jalgpallurid koju I kohaga (osales 8 võistkonda). Esikoha tõi kolmest mängitud mängust üks viik (Puhjaga) ja kaks võitu (Puka 0:4 ja Elva tüdrukute vastu 0:3). Parima väravavahi (Mait Käos) ja väravaküti (Kris Käos, 8 väravat) tiitlidki tulid Paluperra. Märtsikuiselt hooaja „soojendusmängult“ Puhja Cup'ilt tõid poisid koju III koha (10 võistkonda).
- noored jalgpallurid Paluperast said esindada Valgamaad Eesti Koolispordi Liidu 6-9 kl. saaljalgpalli meistriliiga vabariiklikul finaalsõistlusel, kuna mängisid hästi Valgamaal 6-9 klasside poiste saaljalgpalli võistlustel. Viis Palupera noormeest käisid augustis Taanis

jalgpallireisil Vildbjerg Cup'il. Välisreisi toetas Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp ja Valgamaa Partnerluskogu.

- Palupera põhikool liitus Eesti tervist edendavate koolide võrgustikuga.

- 2011. aastal alustati Palupera mail uue traditsiooniga, esialgu mõisakoolist ja loodame, et võistlust hakatakse korraldama mujalgi. 2011 aasta lause oli "*Palupera parun palubpalukakarva parukat parunessile*". Igal aastal lauset pikendatakse, ikka p-tähega algava sõna võrra. Võistlus toimub alati emakeelepäeval. Võitja on see, kes ühe minuti jooksul suudab kõige rohkem kordi selge diktsiooniga öelda nimetatud lauset.

- õppetööd Palupera põhikoolis rikastasid mitmed üritused – Tartu tähetorni planetaariumi külastus sai teoks tänu Valga Maavalitsusele; Otepää Looduspargiga ja Vapramäe-Vellavere-Vitipalu SA-ga koostöös osaleti mitmes keskkonnaalases ühistegevuses, õppeprogrammis; käidi Eesti Põllumajandusmuuseumis, Olustvere mõisas ja Otepääl juunioride MM võistlusi vaatamas; teadmisi tulest täiendati Otepää Päästekomandos; SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel käidi teatris „Prüghunt ja superjanes” vaatamas. Appi mindi Hellenurme lasteaiale, kuhu 8-9 klasside noormehed valmistasid liiklusmärgid. Tervisepäeva „Talveõlud” loosiõnn naeratas Palupera põhikoolile ja saadi 30 Otepää Seikluspargi pääset. Koolisest tegevust rikastasid stiilipäev „Punane on vallutanud kooli”, traditsiooniline I veerandit lõpetav matemaatikaalane viktoriin, tobedate rekordite päev naljapäeval ja pahupidipäev, PlayBack, õpetlik loeng „Pommiennetus” ja Ruta Vahi loeng „Elustiil” ning loomulikult sajas naistepäev, spordi- ja vastlapäev, mõisapargi maijooks, iseseisvuspäevale pühendatud aktus, emadepäevale pühendatud kevadkontsert, tutipäev ja viimase koolikella aktus, eelkooli lõpetamine, õpetajatepäev „uute õpetajatega”, mitmed näitused.

- mõisakooli sobisid eriliselt kogukonnale pakutud kontserdid – MTÜ Muusikasõprade Seltsi fagoti- ja tromboonikontsert, esinemas käisid Eliise Ustav, Indrek Kalda, Norra sopran Kersti Ala Murr, viulivirtuoosid Prantsusmaalt, aga ka Elva Muusikakooli akordionistide ansambel ja lõõtspillimängija Enn Hurt. Ka piirkonnavor 2011 Valgamaa laululaps toimus meie mõisakoolis.

- Palupera mõis osales traditsiooniliselt külastusmängus Unustatud mõisad, seekord ainukesena Valgamaalt.

- Palupera vallast osales Teeme Ära heakorralgupäeval seitse objekti – Hellenurme võrkpalliplatsid, Nõuni külakeskus, Makita küla kiigeplats, Neeruti külaplats, Palupera puhkeala, Kruusa Aboala talu ja Hellenurme veski. Talgulised tegid ära suure töö oma koduvalla objektide ja talude korrastamisel. Öhtul toimus kõigile Nõuni kultuurimajas talgudisco.

- kõnniti üheskoos käimiskeppidega ümber Nõuni järve.

- teenindati nelikürituse toitlustuspunkte Astuveres, Hellenurmes ja Palus.

- Valgamaa Partnerluskogu konkurs „Väärt kodupaik 2011” tõi tunnustuse MTÜ Avatud Hellenurme Noortekeskusele. Noortekeskuse noored said peatunnustuse „Parim paik noortele 2011”, kui kogukond, kus viimaste aastate jooksul on noorte algatusel toimunud positiivseid muutusi ja on parandatud ümbritsevat elukeskkonda. Toodi välja noortekeskuse pere aktiivset ühistegevust, omaalgatust, projektide rohkust ja panust oma kodupaiga arengusse.

Kingituseks saadud õunapuu sirgub nüüd noortekeskuse territooriumil.

- noortekonverentsil Lahe Koolipäev kuulutati välja Hea Eeskuju 2011 eritunnustuse pälvinud noored. Sel aastal said nimetatud tunnustuse üle Eestimaa 14 noort (68 kandidaadi hulgas). Ja nende hulgas ka Palupera vallast Nõunist pärit Merily Viks ja alles kevadel Palupera põhikooli lõpetanud Hanna-Liisa Tamm. Konkursiga Hea Eeskuju tunnustatakse koolinoori, kelle pealehakkamine, sihikindel töö ja võime kaasa haarata on muutnud meie kodukanti ja elukeskkonda paremaks. Auhinnaks Tallinki poolt kruiis Stockholm

- MTÜ Eesti Memento Liidu poolt korraldatud konkursile laekus Valgamaalt vaid kaks tööd, mõlemad Palupera põhikoolist. III vanuseastmes tuli I koht Hanna-Liisa Tamme tööle „Minu

vanaema perest ja küüditamisest”. Teine töö oli Kaisa Lokkilt „Palupera kooli endise õpilase Mart Kriidi mälestused õpingutest küüditatud pere lapsena Venemaal”. Tunnustuseks on see ka juhendajale, Svetlana Varikule, kes innustas ja juhendas õpilasi. Hanna-Liisa Tamm sai kutse esineda juuniküüditamise mälestusüritus-seminaril Tartus Vanemuises.

- Tartu Ülikooli Teaduskooli korraldatud geograafiaolümpiaadilt sai ülevabariigilisele olümpiaadi lõppvooru osalema 7.klassidest oma tulemustega VII koha saanud Artur Lõhmus. Valgamaa piirkondlikul bioloogiaolümpiaadil saavutas sama noormees VIII koha.

Bioloogia on tugev ka Palupera põhikooli 6.klassis õppivale Tanel Riivikule, kes saavutas oma klassis lausa I koha Valgamaa mastaapides. Ja üks Kaur Nõu IV kohtki on

märkimistvääriv. Ja ega siis tüdrukudki alla jäänud. Valgamaa piirkondlikul

bioloogiaolümpiaadil saavutas 8.klasside esindajate hulgast Triin Roodja I koha. Artur Lõhmus jäi jagama ka I-II kohta maakondlikul Nuputa võistlusel peastarvutamisel.

Pranglimises on meil teisigi tublisid õpilasi – 1.klass oli Valgamaa parim, Tõrvast toodi koju II ja IV koht. Ja osalemisi erinevatel olümpiaadidel oli Palupera põhikoolil veel hulgaliselt.

- Palupera põhikooli õpilane Argo Jentson saavutas A. Russaku nimelisel XIV Noorte Pianistide Konkursil II koha muusikakoolide kolmandate klasside õpilaste hulgas. Meie klaveriõpilased on tublid esinejad, erinevaid kutseid saadi ohtrasti.

- Nobeda kinda preemia sai Palupera põhikooli õpilane Triin Tiimann. Grupp õpilasi osales siis käpiknukkude näidendiga „Meie president” V Mitteteatrite Festivalil Elvas. Valgamaa kooliteatrite festivalil saadi aga III koht.

- Palupera põhikooli noormehed pääsesid finaali Stokkeri vabariiklikul veotraktorite võistlusel.

- Eesti Noorteühenduste Liit tunnustas riiklikul konkursil meie õpilaste „Poliitilist reklaami Eestis” pääsmetega Vanemuise etendusele „Mowgli”.

- neli Palupera põhikooli õpilast said I koha kevadel Valgamaa Euroopa Liidu infojahil.

- Valgamaa loodusteemalises maastikumängus 5-8 klassidele said kevadel kolm Palupera põhikooli noormeest I koha. Ja suvel saadi loodusviktoriini tulemuste põhjal pääsmed laagrisse Karula rahvusparki.

- spordis saavutas Valga-Valmiera noorte kergejõustikuvõistlustel Illar Raudberg kõrgushüppes III koha, Karl Komlev VII koha. Valgamaa „Tähelepanu, start!” võistlustelt tuli meie grupp õpilasi III kohale. Valgamaa koolinoorte meistrivõistlustelt kabes tõi Paluperra 1-4 klasside arvestuses I koha Gretten Gelis Vesso, II koha Caroliis Miks; 5-6 klasside arvestuses I koha Tanel Riivik ja 7-9 klasside arvestuses I koha Mauri Kozlovski.

Muudest ettevõtmistest ja faktidest vallas:

- saadeti teele järjekordne lend Palupera põhikooli lõpetajaid (12).

- kooliteele saadeti Hellenurme mõisa lasteaiast 3 tüdrukut ja 1 poiss.

- vallas sündis 10 last. Sündis 4 poissi ja 6 tüdrukut. Esiklaps sündis 3 peres, teine laps 3 peres, kolmas laps 1 peres, viies-kuues laps 1 peres ja seitsmes laps 1 peres. Lastele korduvaid nimesid ei pandud – Braien, Kätlin, Liisa, Lianne, Maria, Mario, Marta, Mirtel, Richard, Steven.

- demograafiast vallas: vallaelanike arv 01.01.2011 – 1129, aasta jooksul registreeriti sünde 7 (3 registreeriti mujal), surmajuhtumeid 14, sisseränne valda 29 (s.h. mujal sünni 3 registreerunud) ja väljaränne vallast 35 fakti.

Vallaelanike arv 31.12.2011 – 1116.

- tähistati Palupera mõisakooli 235. aastapäeva.

- algatati Palupera valla noorsootöö arengukava 2012-2020 koostamine. Arengukava valmib 2012.

- tunnustati Palupera põhikooli tublisid õpilasi ja nende lapsevanemaid (vallavanema ja

kooli direktori vastuvõtt mõisahoones).

- Avatud Hellenurme Noortekeskuses asus tööle noortejuhina Deivi Sarapson.
- Palupera valla õpilasvedu teostab 2011 aastast hankes edukaks osutunud Rivor Trans OÜ.
- Palupera mõisakooli külastasid juubeliüritusel üle 200 vilistlase ja endise õpetaja, koolitöötaja. Kooli külastasid ka Valga põhikooli õpetajad ning meie head sõbrad ja toetajad Rootsi Kuningriigist Hans Berg ja GöranWedin.